

Prečišćeni tekst Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini obuhvata sljedeće propise:

1. Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 101/26 od 15.07.2026),
2. Ispravka Pravilnika o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list Crne Gore", br. 107/26 od 22.07.2026), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

PRAVILNIK

O MJERAMA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU U RADNOJ SREDINI I RADNOJ OKOLINI

("Službeni list Crne Gore", br. 101/26 od 15.07.2026, 107/26 od 22.07.2026)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se mjere zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini, radnoj okolini i na radnom mjestu.

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Član 2

Odredbe ovog pravilnika ne primjenjuju se na

- prevozna sredstva koja se koriste izvan preduzeća ili pogona, ili mjesta rada unutar prevoznih sredstava;
- privremena ili pokretna gradilišta;
- ekstraktivne industrije (istraživanje i iskorišćavanje mineralnih sirovina);
- ribarske brodove; i
- polja, šume i druga zemljišta koja pripadaju preduzeću, a nalaze se dalje od njegovih izgrađenih površina.

Član 3

"Mjesto rada", u smislu odredbi ovog pravilnika je prostor namijenjen za smještaj radnih mjesta u objektima poslodavca i/ili organizacione jedinice, kao i svaki drugi prostor u okviru područja poslodavca i/ili organizacione jedinice, kojem zaposleni ima pristup u toku obavljanja rada.

"Zaposleni", u smislu odredbi ovog pravilnika, jeste svako lice koje u toku rada ili u vezi sa radom koristi sredstva za rad i koje radi kod poslodavca na osnovu ugovora o radu, uključujući lice koje se osposobljava za rad i pripravnika, kao i svako lice koje po bilo kom pravnom osnovu obavlja rad kod poslodavca.

Član 4

Sva radna mjesta, bez obzira na datum kada su prvi put korišćena, moraju ispunjavati minimalne zahtjeve zaštite i zdravlja na radu utvrđene u Prilogu 1, koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 5

Radi zaštite sigurnosti i zdravlja na radu zaposlenih, poslodavac je dužan da obezbijedi, da:

- putevi evakuacije koji vode do izlaza i izlazi, u slučaju opasnosti, uvijek budu slobodni;
- se mjesta rada i radne opreme i uređaji, posebno oni navedeni u Prilogu broj 1 ovog pravilnika tehnički održavaju, kao i da se kvarovi koji bi mogli uticati na sigurnost i zdravlje zaposlenih otklanjaju u što kraćem roku;
- se mjesto rada, oprema i uređaji, posebno oni navedeni u tački 6 Priloga broj 1 ovog pravilnika redovno održavaju do odgovarajućeg nivoa higijenskih standarda, i
- da se sigurnosna oprema i uređaji namijenjeni sprječavanju ili eliminisanju opasnosti, posebno oni iz Priloga 1 ovog pravilnika redovno održavaju, pregledaju i ispituju.

Član 6

Pored obavješćavanja zaposlenih o preduzetim mjerama zaštite i zdravlja na radu koje poslodavac sprovodi na osnovu zakona kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu, poslodavac je dužan da obavijesti zaposlene i/ili njihovi predstavnike o svim mjerama koje se moraju preduzeti na osnovu ovog pravilnika u vezi sa zaštitom i zdravljem na mjestu rada.

Član 7

Poslodavac treba da obezbijedi da maloljetnici ne budu izloženi radu sa specifičnim rizicima i štetnom izlaganju, i to:

1) fizičkim materijama:

- rad u hiperbaričnoj atmosferi, kao što su zatvorene prostorije pod pritiskom i podvodno ronjenje;

2) biološkim materijama iz rizične grupe 3 i 4 u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite na radu od rizika izloženosti biološkim materijama;

3) hemijskim materijama:

- a) supstance i smješe koje ispunjavaju kriterijume za klasifikaciju u jednoj ili više sljedećih klasa opasnosti sa jednim ili više sljedećih obavještenja o opasnosti:

- akutna toksičnost 1, 2. ili 3. kategorija (H300, H310, H330, H301, H311, H331),
- iritacija kože 1.A, 1.B ili 1.C kategorija (H314),
- zapaljivi gas 1. ili 2. kategorija (H220 i H221),
- zapaljivi aerosoli 1. kategorija (H222),
- zapaljiva tečnost 1. ili 2. kategorija (H224 i H225),
- eksplozivni kategorije "nestabilnih eksploziva" ili eksplozivni podklasa 1.1., 1.2., 1.3., 1.4. i 1.5. (H200, H201, H202, H203, H204 i H205),
- samoreaktivne supstance i smješe vrste A, B, C ili D (H240, H241 i H242),
- organski peroksidi vrste A ili B (H240, H241),
- specifična toksičnost za ciljni organ jednokratna izloženost, 1. ili 2. kategorija (H370 i H371),
- specifična toksičnost za ciljni organ višekratna izloženost, 1. ili 2. kategorija (H372 i H373),
- senzibilizacija respiratornih organa 1. kategorija potkategorija 1. A ili 1.B (H334),
- senzibilizacija kože, 1. kategorija, potkategorija 1. A ili 1.B (H317),
- karcinogenost, kategorija 1.A, 1.B ili 2. (H350, H350i i H351),
- mutageni efekat na polne ćelije, kategorija 1.A, 1.B ili 2. (H340 i H341),
- reproduktivna toksičnost kategorija 1.A ili 1.B (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df);

- b) hemijske materije i postupci u industriji koji uključuju:

- proizvodnju auramina,
- izlaganje policikličnim aromatičnim ugljovodonicima prisutnima u čađi, katranu ili smoli uglja,
- izlaganje prašini, dimu i aerosolima koji nastaju pri žarenju i elektropreradi bakar- niklovog jedinjenja,
- proizvodnju izopropil-alkohola u prisustvu jakih kisjelina,
- izlaganje prašini tvrdog drveta, i
- izlaganje uljima koja su prethodno korišćena u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem za podmazivanje i hlađenje pokretnih djelova u motoru;

- c) olovo i njegova smješa koji mogu da se apsorbuju u organizam; i

- č) azbest.

4) drugim rizicima:

- proizvodnja i rukovanje napravama, pirotehničkim sredstvima ili drugim predmetima koji sadrže eksplozive,
- rad sa divljim ili otrovnim životinjama,
- industrijsko klanje životinja,
- rad koji uključuje rukovanje opremom za proizvodnju, skladištenje ili primjenu kompresovanih, tečnih ili rastvorenih gasova,
- rad sa bačvama, cisternama, rezervoarima ili balonima koji sadrže hemijske materije iz člana 8 stav 1 tačka 3 ovog pravilnika,
- rad koji uključuje opasnost od rušenja,
- rad koji uključuje opasnost od visokog električnog napona, i

- rad čiji tempo određuju mašine.

Član 8

Pored mjera zaštite i zdravlja na radu iz čl. 4 do 6 ovog pravilnika, poslodavac treba da obezbijedi da trudnica, porodilja i dojilja ne bude izložena opasnim i štetnim materijama, radnim postupcima i radnim uslovima, ako iz procjene rizika proizilazi neprihvatljiv rizik za njeno zdravlje i zdravlje djeteta, i to:

- 1) fizičkim materijama, koje mogu da prouzrokuju oštećenje nerođenog djeteta i/ili mogu izazvati odvajanje posteljice, naročito:
 - udarci, vibracije ili pokreti,
 - rukovanje teškim teretima kada postoji rizik od nastanka povrede leđnog, lumbalnog ili drugog dijela tijela,
 - buka,
 - ekstremna hladnoća ili vrućina,
 - pokreti i položaji tijela u radnoj sredini odnosno radnoj okolini, i
 - psihički i fizički umor i ostala fizička opterećenja vezana za aktivnost zaposlene žene.
 - 2) biološkim materijama iz rizične grupe 2, 3 i 4 u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite na radu od rizika izloženosti biološkim materijama, ukoliko je poznato da te materije ili terapijske mjere koje se primjenjuju u slučaju oštećenja izazvanih tim materijama ugrožavaju zdravlje trudnice i nerođenog djeteta;
 - 3) hemijskim materijama koje ugrožavaju zdravlje trudnice i nerođenog djeteta ukoliko je poznato da supstance i smješe ispunjavaju kriterijume za klasifikaciju u jednoj ili više klasa opasnosti s jednim ili više sljedećih obavještenja o opasnosti:
 - mutageni efekat na polne ćelije 1.A, 1.B ili 2. kategorije (H340 i H341),
 - kancerogenost 1.A, 1.B ili 2. kategorije (H350, H350i i H351),
 - reproduktivna toksičnost 1.A, 1.B ili 2 kategorije ili dodatne kategorije za efekte na dojenje ili putem dojenja (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362),
 - specifična toksičnost za ciljni organ jednokratna izloženost 1. ili 2. kategorije (H370 i H371);
- b) hemijske materije i postupci u industriji koji uključuju:
- proizvodnju auramina,
 - izlaganje policikličnim aromatičnim ugljovodonicima prisutnima u čađi, katranu ili smoli uglja,
 - izlaganje prašini, dimu i aerosolima koji nastaju pri žarenju i elektropreradi bakar- niklovog jedinjenja,
 - proizvodnju izopropil-alkohola u prisustvu jakih kisjelina,
 - izlaganje prašini tvrdog drveta, i
 - izlaganje uljima koja su prethodno korišćena u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem za podmazivanje i hlađenje pokretnih djelova u motoru;
- b) živom i živinim jedinjenjima;
- c) antimitotičkim lijekovima;
- č) ugljen monoksidom;
- ć) opasnim hemijskim materijama koje se dokazano apsorbuju putem kože;
- 4) radnim uslovima:
- radom pod vodom i zemljom;
 - radom u rudniku.

Član 9

Trudnica, porodilja i dojilja ne treba da bude izložena:

- fizičkim materijama: radu u hiperbaričnoj atmosferi kao što su zatvorene prostorije pod pritiskom i podvodno ronjenje;
- biološkim materijama: kao što su toksoplazma i virus rubeole, osim ako nije dokazano da je trudnica, porodilja i dojilja imunizacijom na odgovarajući način zaštićena od takvih materija; i
- hemijskim materijama: olovu i njegovim derivatima koji mogu da se apsorbuju u organizam.

Član 10

Pored mjera zaštite i zdravlja na radu iz čl. 4 do 6 ovog pravilnika, poslodavac treba maloljetnicima da obezbijedi mjesta rada koja neće štetno djelovati na njihov razvoj, kao i da ne budu raspoređeni na poslovima koji:

- su objektivno iznad njihovih fizičkih ili psiholoških sposobnosti;
- uključuju izlaganje opasnim i štetnim materijama koje izazivaju nasljedna genetska oštećenja ili na bilo koji drugi način hronično utiču na zdravlje;
- uključuju rizike od nesreća za koje može da se pretpostavi da maloljetnici ne mogu da prepoznaju ili izbjegnu zbog svoje nedovoljne pažnje ili nedostatka iskustva; i
- na kojima postoji rizik za zdravlje zbog ekstremne hladnoće ili vrućine, buke ili vibracije.[

Član 11

Poslodavci treba da obezbijede da sva radna mjesta, bez obzira na datum kada su prvi put korišćena, budu u skladu sa zahtjevima ovog pravilnika.

Sva radna mjesta moraju ispunjavati minimalne zahtjeve zaštite i zdravlja na radu utvrđene u Prilogu 1, koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Ako su radna mjesta izmijenjena, proširena ili rekonstruisana, poslodavac treba da obezbijedi da takve izmjene, proširenja ili rekonstrukcije budu u skladu sa minimalnim zahtjevima zaštite i zdravlja na radu utvrđenim u Prilogu 1.

Poslodavci treba da obezbijede usklađenost sa zahtjevima iz ovog člana u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika, osim ako se ovim pravilnikom ili drugim propisima zahtijeva kraći rok ili neposredna usklađenost.

Član 12

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu u radnoj sredini i radnoj okolini ("Službeni list CG", broj. 104/20).

Član 13

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore."

□ U ovaj pravilnik prenesene su: Direktiva Savjeta 89/654/EEZ od 30. novembra 1989. godine o minimalnim zahtjevima za zaštitu i zdravlje na radnom mjestu, Direktiva Savjeta 94/33/EEZ od 22. juna 1994. godine o zaštiti mladih ljudi na radu i Direktiva Savjeta 92/85/EEZ od 19. oktobra 1992. godine o uvođenju mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.